

Kódváltási stratégiák a romániai internetes naplók nyelvhasználatában

1. Bevezetés. – Az internet terjedésével új kommunikációs jelenségek, nyelvhasználati formák jelentek meg, részben átalakult a tágabb értelemben vett kommunikációs kultúra, kibővült a vizsgálható nyelvi közegek tere. Az utóbbi évtizedben, már itthon is egyre több tanulmány jelent meg a számítógépes hálózatokon folyó kommunikáció módjairól, nyelvhasználatáról, társalgási jegyeiről, műfajairól (vö. BÓDI 2004a, BÓDI 2004b). Dolgozatomban a romániai magyar nyelvű internetes naplók bejegyzésein végzett vizsgálatom néhány észrevételét kívánom bemutatni. Kutatásom célja, hogy a virtuális világ egyik kommunikációs típusán, a blogon történő kódváltást szociolingvisztikai megközelítésben vizsgáljam. Hipotézisem, hogy a számítógépes kommunikáció élőbeszédhez közeli stílusa miatt (CRYSTAL 2001: 4) megjelenik a kódváltás.

2. A d a t g y ű j t é s . – A kvantitatív internetes szociolingvisztikai kutatások módszertani dilemmáival több hazai tanulmány is foglalkozik (vö. BÓDI 2004a: 62–74). A nemzetközi kutatások is alátámasztják, hogy a szociolingvisztikán belül az internetes nyelvhasználat tanulmányozásának módszertana még kidolgozás alatt áll, azonban már használnak online kérdőíves (interneten kitöltendő), interneten kívüli kérdőíves, illetve különféle adat- és szöveggyűjtési módszereket (i. m. 64). A nemzetközi kutatásokban is jobbra csak olyan módszereket használnak a kutatók, amelyek inkább adatválogatásnak, mint adatgyűjtésnek tekinthetők (uo.). Pillanatnyilag az online módszer a rendelkezésre álló legkönnyebben igénybe vehető és legpontosabb, így juthatunk el az internet nyelvhasználatának feltáró jellegű bemutatásához, amely hozzájárulhat a terület megismeréséhez (i. m. 65).

A vizsgált nyelvi anyagot a <http://www.transindex.ro> weblap <http://www.egologo.ro> felületéből gyűjtöttem. A passzív anyaggyűjtési módszer csökkentette a kutatói paradoxont, hiszen a vizsgálat a megfigyelni kívánt jelenség kontextusában zajlott (KISS 1995: 36), de így le kellett mondanom a kvantitatív adatokról. Vizsgálatom internetes felhasználók egy konkrét csoportjára és meghatározott műfajra korlátozódik. A források alapján levont következtetésem nem általánosíthatók a magyar–román kétnyelvű beszélőközösség egészére. Céloom a romániai internetes naplók felhasználóinak nyelvhasználatában megjelenő kódváltási típusok és lehetséges stratégiák feltáró bemutatása. Az interneten végzett adatgyűjtéseknél nem ismerhetjük pontosan az alapsokaság és az adott weblap látogatóinak, felhasználóinak pontos jellemzőit (BÓDI 2004a: 64). A <http://www.egologo.ro> 2010 augusztusában írt blogjai közül a leggyakrabban látogatott negyven bloggerének bejegyzéseit választottam ki. A bloggerek 18%-a váltott kódot bejegyzéseiben, a szociológiai háttérük (például születési év, nem, foglalkozás stb.) ismeretlen, hiszen az internet anonimitást biztosít számukra. A bloggereket kódokkal láttam el. Az adatokat passzív adatgyűjtési és szövegelemzési módszerrel gyűjtöttem és Microsoft Excel táblázatba rögzítettem.

3. Információs társadalom. – Mára már általánosan elfogadott ténynek számít, hogy a távközlés robbanásszerű fejlődésével a közösségek túlléptek a közösségi interakció helyi meghatározottságán. Az információs társadalom eszköze továbbra is a nyelv, de a nyelv is alkalmazkodik a globális jelenségekhez. A tudásalapú társadalomban érvényesülő kényszer hatására alapvető jellemzővé vált a tudás megszerzése és megosztása. Az információ szervezőelvvé vált: aki többet oszt meg, az érvényesül (BÓDI 2009: 40).

4. A számítógépes kommunikáció. – A világhálón minden résztvevőnek alkalmazkodnia kell az adott technológiai környezethez. A kommunikációban résztvevők nincsenek egy fizikai térben, egy eszköz segítségével kommunikálnak. Az interneten zajló nyelvi kommunikáció tudományos szempontból számítógépes kommunikáció (computer-mediated communication – CMC, vö. HERRING 1996). Az internet a valós idejű (real-time, synchronous) kommunikáció mellett lehetővé teszi az időben eltolt (delayed, asynchronous) kommunikációt is. Továbbá a hálózati kommunikáció lehetőséget teremt a személyes (face-to-face) kommunikációhoz hasonló spontán, azonnali interakción alapuló beszélgetésre is (VÁLYI 2004: 52), például a csevegőszobák.

1. táblázat

A webes kommunikáció interaktivitása és nyilvánossága (BÓDI 2009: 42 alapján)

	Teljes nyilvánosság	Korlátozott nyilvánosság	Személyes
Azonnali interaktivitású diskurzusok	cset (szolgáltatástól függően)	cset (szolgáltatástól függően)	instant messenger (azonnali üzenetküldő szolgáltatások: MSN, Messenger, Skype stb.); privi (a csetszobák privát üzenetei)
Késleltetett, változó interaktivitású diskurzusok	fórum; blog; közösségi oldal; wiki	fórum; levelezőlista; közösségi oldal; wiki	ímél
Nem interaktív, egyirányú diskurzusok	portálok (szolgáltatástól függően); twitter	intrahálózatok; twitter (beállításfüggő)	twitter (beállításfüggő)

A hagyományos, írott szövegekkel ellentétben az internetes szövegekre a szabályozottság, a normativitás és a szerkesztettség magasabb foka kevésbé jellemző (BÓDI 2004a: 35). Az internet használók szövegei többnyire a spontán beszélt nyelvhez hasonlóak (HERRING 1996: 4). Az interneten jelentkező spontán szövegek köztes kommunikációs műfajára BÓDI ZOLTÁN (BÓDI 1998: 186) az írott beszélt nyelv terminust használja.

5. A b l o g . – A továbbiakban a teljes nyilvánosságnak szánt, késletett és változó interaktivitású diskurzusok közül a bloggal foglalkozom, azon belül is – mint majd láthatjuk – annak egy típusával. A *blog* angol nyelvű összetétel a *weblog* szó MicrosoftS- Excelből származik. A *web* világhálót jelent, a *log* pedig gépnapló, hajónapló, állomásnapló. A blog egy internetes marketingszótár szerint „[a] frequent, chronological publication of personal thoughts and Web links” (<http://www.marketingterms.com/dictionary/b/>), azaz gyakori, időrendbeli, személyes gondolatokat és online linkeket tartalmazó publikációk gyűjteménye (saját fordítás – F. O.). A blog egy weboldal, egy egyszerűsített internetes megjelenés, amely tartalma könnyen frissíthető és azonnal publikálható. Lehetőséget teremt az írójának, hogy egyszerre nagy közösséghez juttathassa el üzeneteit (one-to-many). Lehetővé teszi a közösségen kívüli társadalom számára történő reprezentációt, illetve a közösségen belüli olcsó és hatékony információáramlást (VÁLYI 2004: 52). A blogok szerzői többnyire nem használják a saját nevüket, álnevet (nicknevet) használnak, így anonimek maradnak. A blogolás lehetőséget teremt m u l t i m é d i á s k o m m u n i k á c i ó r a i s – hangok, képek, mozgóképek és adatok egy rendszerben történő továbbítására –, noha a blogok többnyire textuálisak. A legfrissebb bejegyzés az elejére kerül, alatta található a többi bejegyzés fordított időrendben (CSALA 2005: 90). HERRING a számítógépes kommunikációról megjegyzi, hogy bár írásos formában zajlik, billentyűzet segítségével gépelik, így gyors információcserét biztosít, mégis hasonlít az élőbeszédre (HERRING 1996: 3), ez azonban véleményem szerint nem jellemzi az internet összes műfaját, sőt még a blogok összes típusára sem mondható el egységesen.

A blogok kategorizálását megnehezíti az, hogy igen sokféle blog létezik, tovább nehezítve a blog mint kommunikációs forma meghatározását és besorolását az írásbeli kommunikációs formák valamelyikébe. CSALA BERTALAN a Van olyan műfaj, hogy blog? című tanulmányában (2005: 91–4) típusokba sorolja a blogokat, amely alapján a <http://www.egologo.ro>-n a következő típusokat találtam:

- a) Csak szöveges blogok (nagyon ritka).
- b) Csak képes blogok (úgynevezett fotoblog, a blogoló a feltöltött kép alá pár szavas/soros megjegyzést fűz).
- c) Linkgyűjtő blogok (a blogoló arra használja blogját, hogy kapcsolatot létesítsen más oldalakkal, számára érdekes információkra hívja fel az olvasó figyelmét; esetenként személyes megjegyzéseket fűz a link alá).
- d) Személyes blog (szöveget, linket, képet tartalmaz, erre illik legjobban az internetes napló kifejezés, mert írója naplóként használja).
- e) Blog-újságírás (a napló és az újságírás keveréke, a blogger híreket és kommenteket ír, szerkesztő pedig nincs).
- f) Társasági blog (a blog alapítója/alapítói az oldalon jól látható helyen feltüntetik a belépéshez szükséges jelszót, így bárki szabadon írhat bele).
- g) Tematikus blog (a blog minden írása és külalakja egy témakör köré épül).
- h) A fentiek egyvelege.

Dolgozatomban csupán a személyes, elmélkedő blogok (a továbbiakban: inter-

netes naplók) nyelvhasználatával, magyar nyelvről román nyelvre történő kódváltástípusokkal és -stratégiákkal foglalkozom.

6. Kétnyelvűség: interferencia, kölcsönzés, kódváltás. – A kétnyelvűség használatközpontú meghatározása szerint: „két (vagy több) nyelv rendszeres használata, kétnyelvűek pedig azok az emberek, akiknek mindennapi életük során szükségük van két (vagy több) nyelvre és ezeket használják is” (GROSJEAN 1992: 51; idézi NAVRACSICS 1999: 17). Ezek alapján az a személy kétnyelvű, aki mindennapi interakciója során két nyelvet a kommunikatív és szociokulturális szükségleteinek megfelelően szóban és/vagy írásban használ (BARTHA 1999: 34–40). A nyelvi kölcsönhatásnak számos fokozata van, s a hatás valamennyi nyelvi szintet érintheti. A szakirodalom e jelenséget a fizikából kölcsönzött műszóval interferenciának nevezi. A nyelvi interferencia jelöli egyrészt a hatásfolyamat magát, másrészt pedig annak következményét, eredményét (KISS 1995: 202). A nyelvi interferencia GROSJEAN szerint a nyelv szempontjából valamely nyelvnek vagy nyelvváltozatnak a befolyása, hatása egy másikra továbbá, valamely nyelvben vagy nyelvváltozatban nem a rá jellemző jelenségeknek, szerkezeteknek vagy elemeknek a használata egy másik nyelvnek vagy nyelvváltozatnak a hatására (vö. KISS 1995: 202–3). Legismertebb típusa a szóképzettani vagy lexikai interferencia. A szókölcönzések terminológiája számos problémát vet fel a szakirodalomban. A kölcsönzés és a kódváltás meghatározása szempontjából a döntő szerepet a lexikon játssza. HAUGEN szerint a kölcsönzés egy nyelv elemeinek egy másik nyelvbéli reprodukciójára tett kísérlet (HAUGEN 1950: 212, idézi BARTHA 1999: 119). A folyamat történhet az átadó nyelvi elemek egyszerű átvételével, direkt kölcsönzésével (nincs morfemikus helyettesítés, a fonemikus helyettesítés lehet részleges, vagy hiányozhat), amely eredményeként létrejövő lexémák a kölcsönszavak (loanword); történhet a befogadó nyelv elemeivel való helyettesítéssel (nem kerül be idegen morféma az átvevő nyelvbe), az indirekt kölcsönzések (loanshift) hatására létrejönnek a tükörszavak, tükörkifejezések vagy jelentésbővülések; valamint az említett két jelenség történhet egyszerre is (részfordítás), amely által létrejönnek a hibrid kölcsönszavak (loanblend, hybrid creation) (BARTHA 1999: 119). POPLACK és SANKOFF a kölcsönszavak jellemzésekor négy szempontot különít el: 1) a használat gyakoriságát, 2) hogy él-e a kölcsönszónak a befogadó nyelvben megfelelője, 3) hogy milyen a fonológiai-morfológiai, illetve szintaktikai beépülés mértéke, valamint 4) milyen az elfogadhatósága. A fő hangsúlyt pedig a használat gyakoriságára és az integrációra helyezik, így a kölcsönzéseknek két típusát különítik el: az alkalmi kölcsönzést (nonce borrowing) és a meghonosodott kölcsönzést (established borrowing) (vö. BARTHA 1999: 120). Egy-egy megnyilatkozásban azonban problematikus a kettőt elkülöníteni, hiszen mindkét típus lehet grammatikailag jelölt vagy jelöletlen.

A kódváltás és a kölcsönzés a kétnyelvűség természetes velejárója. A kölcsönzések és az egyszavas kódváltás gyakorlati elkülönítése pedig egyformán problematikus (i. m. 121). A kódváltás és a kölcsönzés nyelvi (az adatközlő nyelvi kompetenciája nem elégséges az adott bázisnyelven) és társadalmi (attitűd, presztízs, csoportszolidaritás) információt is magában hordozó kommunikatív stratégiák, így

nincs értelme éles határokat vonni az alkalmi/beszédbeli kölcsönzések és a mondaton belüli kódváltás között (BARTHA 1999: 121). Dolgozatom további részében a címben is megjelölt kódváltási típusokkal és stratégiákkal foglalkozom, példáim a vizsgált blogerek bejegyzéseiből származnak. Fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy a megfigyelhető jelenséget bemutatni kívánom, illetve lehetséges okait feltárni, nem pedig minősíteni.

7. A k ó d v á l t á s. – A kódváltás (code-switching) legáltalánosabb meghatározás szerint két vagy több nyelv váltakozó használata ugyanazon megnyilatkozáson, vagy diskurzuson belül (GROSJEAN 1982: 145; idézi BARTHA 1999: 119), amely „mondatok között és mondaton belül egyaránt jelentkezhet” (KISS 1995: 210). Attól függően, hogy a kódváltás mekkora nyelvi egységet érint, lehet bázisstartó vagy bázisváltó. A bázisstartó kódváltás esetében a kódváltás kisebb nyelvi egységet érint (szó szerkezettagot, nem mondatrész értékű szót vagy kötött morfémát) (LANSTYÁK 2005: 121). „A vendégnyelvből csupán vendégnyelvi betétek kerülnek át a megnyilatkozásba” (LANSTYÁK 2006: 108). A *bázis* szó az érintett megnyilatkozások bázisnyelvére utal. Bázisnyelvnek azt nevezzük, amely legalább egy megnyilatkozásnyi két- vagy többnyelvű diskurzusrészletben nyelvtanilag és/vagy szerkezetileg domináns (LANSTYÁK 2005: 122).

De kiszallni belole miatt olyan complicat¹? (B1)

A bázisváltó kódváltás esetében a kódváltás egy megnyilatkozásnyi vagy annál nagyobb egységet érint (egyszerű mondat, összetett mondat egy vagy több tagmondatát, egy összetett mondatot vagy több önálló tagmondatot) (LANSTYÁK 2005: 121).

Az obligát évi 1-2 magyarországi kiruccanáson kívül volt még némi Amerika, Szlovénia-Horvátország és a jó öreg Velence (az olasz, nem a magyar) Şi atât. Nu am fost altundeva.² De ezek is éredekesek. (B3)

Ha pedig egy diskurzusban sokszoros a bázisváltás, akkor bázisváltogatásról van szó (LANSTYÁK 2005: 121).

A kódváltás nyelvi szintek szerint jelentkezhet a fonetika/fonológia, a morfológia, a lexika és a szintaktika szintjén (NAVRACSICS 1999: 139–42). Az általam vizsgált írásbeli anyagban a szavak és a mondatok szintjén jelentkező kódváltással találkoztam. A kódváltás alakilag lehet a) egyetlen szó, b) kifejezés, c) mondat vagy mondatok (BARTHA 1999: 119). A típusokat saját példaanyagomból szemléltetem.

a) ...egy firma³ a beszállító és hát azok csak ugye friss áruval, mint az újság-
árusok. (B4)

¹ 'komplikált, nehéz, bonyolult'

² 'És ennyi. Nem voltam máshol.'

³ 'cég'

- b) *Egyre több a de vanzare casa⁴ az utcában.* (B3)
 c) *Na, csak fel kell ütni a mannát. Puțini am fost, mulți am rămas.⁵ És meg is oldódik.* (B6)

POPLACK (1980) a megnyilatkozásban elfoglalt helye szerint három fő típusba sorolja a kódváltást (idézi BARTHA 1999: 20):

1) Mondaton kívüli (extrasentential vagy tagswitching) kódváltás: a legminimálisabb szintaktikai kötöttséggel jár, így könnyen beépíthető az egynyelvű megnyilatkozásba anélkül, hogy szintaktikai szabályokat sértene. Használatához a második nyelvbéli minimális kompetencia is elegendő.

...elmegyek oda és várok még sorra kerülük, puțin⁶. (B6)

2) Mondatok közötti váltás (intersentential switching): tagmondat- vagy mondathatáron jelenik meg, a második nyelv magasabb fokú ismeretét követeli.

...az rockopera miről szól? Nimic⁷. Kár a gőzért. (B7)

3) Mondaton belüli kódváltás (intrasentential switching): a legnagyobb annak a veszélye, hogy vétének az egyik nyelv szabályai (például a szórend) ellen, valamint olyan beszélőkre jellemző ez a típus, akik mindkét nyelven magas kompetenciaszinttel rendelkeznek.

...ez az ősi legendáskönyv majd vásárolható lesz a turiszt infonál a turisták által és nemcsak un leu pentru ateneu⁸ és feltehetik a polcra a többihez. (B7)

8. A passzív szövegelemzés eredményei. – Kutatásomban három kérdésre kerestem a választ.

A) Milyen témában fordul elő a leggyakrabban a kódváltás? – A vizsgált bloggerek bejegyzései személyes hangvételűek, szövegeket, képeket, linkeket és kommenteket tartalmaznak. A bejegyzések a bloggerek mindennapi tapasztalatait, érzéseit, gondolatait, véleményét tartalmazzák. A kódot váltó bloggerek 9 bejegyzése politikai témájú, 3 utazással kapcsolatos. A kódváltások aránya a politikai témájú bejegyzésekben magasabb, átlagosan két kódváltás jut egy bejegyzésre. Itt jegyezném meg, hogy a vizsgált bejegyzések karakterek számában,

⁴ 'eladó ház'

⁵ 'Kevesen voltunk, sokan maradtunk.'

⁶ 'egy kicsit'

⁷ 'semmi, semmiről'

⁸ 'egy lej a kultúrának'

szóközökkel együtt 700 és 1000 között helyezkednek el, ez átlagosan 100-150 szó között volt.

B) Melyik a leggyakoribb típusa a kódváltásnak? – Azokban a bejegyzésekben, ahol kódot váltottak a bloggerek, összesen 22 bázisstartó és 1 bázisváltó kódváltással találkoztam, bázisváltogató kódváltással nem. Alakjukat tekintve döntően szószintű kódváltások (16), amelyek szófaji megoszlásuk szerint főnevek (11), melléknevek (3) és igék (2); továbbá 3 román kifejezés és 4 román mondat szerepelt a vizsgált anyagban. A megnyilatkozás helye szerint pedig döntően mondaton belül jelentkeztek (18 esetben).

C) Milyen nyelvi korlátok irányították vagy szabályozták a kódváltást? – A kétnyelvű egyéneket az egynyelvűtől a kétnyelvű nyelvi módig húzható kontinuum különböző pontjain helyezkednek el (NAVRACSICS 2007: 106-108). Az, hogy a negyven blogger 18%-a váltott kódot a bejegyzéseikben, továbbá hogy ez átlagosan két kódváltás egy bejegyzésen belül (12 bejegyzés, 23 kódváltás) azt bizonyítja, hogy a vizsgált bloggerek közel helyezkednek el az egynyelvű nyelvi módhoz.

A kódváltásnak számos oka lehet, a továbbiakban csak azokat ismertetem, amelyek a vizsgált anyagomban megjelentek. 1) Idézés: szó szerint idézés a másik nyelven, például: „és akkor az a cikk ami megjelent az Adevărul.rom *Liberalii n-ar refuza guvernarea de la Băseșcu.*”⁹ Érdekes mi alakul most” (B5). 2) Nyelvi hiány: a bloggernek nem jut eszébe a bázisnyelven az a szó/kifejezés, amit akkor aktuálisan gyorsan le akar írni, ezért kódot vált, például: „hiba csúszott a rendszerbe, megjelent a kliens kontóján 105 eurónyi *cost suplimentar*”¹⁰ amit meg kell oldjak valahogy” (B4). Ennek oka feltételezhetően a lexikai ekvivalencia, mivel a koordinált kétnyelvűekre jellemző, hogy a két nyelv világosan elválik egymástól. 3) Ismétlés, pontosítás, például: „minek készülni a jövőre? Most itt vagyunk, ennyi, *ATÁT*”¹¹. És a jövő elszalad mellettünk” (B2).

A passzív anyaggyűjtés és szövegelemzés során az egyik bloggernél találkoztam a magyar–román kódváltás mellett angol nyelvű kódváltással is.

...*sokmillio ember között?* What kind of...difference would you make out there?¹² *Mit jelent, hogy valaki Londoni, New York-i, szentgyörgyi?* (B7)

...és ott van még a to do¹³ lista! (B7)

⁹ 'A liberálisok nem vonnák vissza a kormányzási támogatást Băseșcutól'

¹⁰ 'többletköltség'

¹¹ 'ennyi'

¹² 'Milyen különbséget tudsz tenni?'

¹³ 'tennivalók'

9. Összegzés. – Kutatásomat BÓDI ZOLTÁN ama gondolata indította el, hogy „az internetre érvényes általános megállapításoknál sokkal fontosabb az egyes műfajok (fórum, komment, blog stb.) nyelvhasználatának vizsgálata” (BÓDI 2004a: 205). Eredményeim alapján a kódot váltó bloggerek bejegyzéseik írásakor egynyelvű nyelvi módban voltak. A kódváltások bázisstartó kódváltások. A bloggerek magyar domináns kétnyelvűek.

A határon túli magyarok anyanyelvhasználatára jellemző a használati színterek és funkciók csökkenése. De a határok nélküli virtuális világ, az internet új színtereivel hozzájárulhat az anyanyelv megőrzéséhez. Kulturális intézetek, egyetemek, színházak stb. az interneten való megjelenésükkel, fórumaikkal, társasági és tematikus blogjaikkal új és aktív színtereket nyújthatnak a magyar nyelvközösségek számára.

A hivatkozott irodalom

- BALÁZS GÉZA – BÓDI ZOLTÁN szerk. 2005. Az internetkorszak kommunikációja. Gondolat Kiadó, Budapest.
- BARTHA CSILLA 1999. A kétnyelvűség alapkérdései. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- BÓDI ZOLTÁN 1998. Internetes kommunikáció – beszédkommunikáció. In: GÓSY szerk. 1998: 188–94.
- BÓDI ZOLTÁN 2004a. A világháló nyelve. Internetezők és az internetes nyelvhasználat a magyar társadalomban. Gondolat Kiadó, Budapest.
- BÓDI ZOLTÁN 2004b. Az írás és a beszéd viszonya az internetes interakciókban. Magyar Nyelvőr 286–94.
- BÓDI ZOLTÁN 2009. Webes és webkettes alkalmazások nyelvészeti keretben In: GECSŐ-SÁRDI szerk. 2009: 40–45.
- CRYSTAL, DAVID 2001. Language and the Internet. Cambridge University Press, Cambridge.
- CSALA BERTALAN 2005. Van olyan műfaj, hogy blog? In: BALÁZS–BÓDI szerk. 2005: 89–110.
- GECSŐ TAMÁS – SÁRDI CSILLA szerk. 2009. A kommunikáció nyelvészeti aspektusai. Tinta Könyvkiadó, Budapest.
- GÓSY MÁRIA szerk. 1998. Beszédkutatás '98. Beszéd, spontánbeszéd, beszédkommunikáció. Kiadó, Budapest.
- HERRING, SUSAN C. 1996. Computer-Mediated Communication. Linguistic, Social and Cross-Cultural Perspectives. Pragmatics&Beyond, Amsterdam.
- KISS JENŐ 1995. Társadalom és nyelvhasználat. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
- LANSTYÁK ISTVÁN 1994. A magyar–magyar diglosszia néhány kérdéséről. In: LANSTYÁK szerk. 1994: 17–28.
- LANSTYÁK ISTVÁN 2005. A kódváltásról – nyelvtani szempontból. URL: http://www.foruminst.sk/publ/szemle/2005_2/szemle_2005_2_lanstyak.pdf. [Letöltve: 2010. 10. 02.]
- LANSTYÁK ISTVÁN 2006. Nyelvből nyelvbe. Kalligram Könyvkiadó, Pozsony.
- NAVRACSICS JUDIT 1999. A kétnyelvű gyermek. Corvina Kiadó, Budapest.
- NAVRACSICS JUDIT 2007. A mentális lexikon. Balassi Kiadó, Budapest.

Hungarian–Romanian Code-switching Types and Strategies of Blogs

This research studies the Hungarian–Romanian bilingualism in online-communication. The main reason was to parse the new platforms of the online-communication, especially blogs from the <http://www.egologo.ro>. The data was collected during the Summer 2010. The paper itself compares the types and frequency of code-switching. The reasons and the strategies of these phenomenon are also analysed. Although the scenes of the Hungarian language are tapered for minority communities who live in a majority society, the Internet could give new scences for the treasure of native language.

FAZAKAS, ORSOLYA